

Taula de cogestió marítima del Litoral del Baix Empordà – Any 2023

RESUM DE LA SESSIÓ (esborrany)

Sessió Consell de persones dinamitzadores

Data i hora de la reunió	28 de Novembre de 2023
Lloc	Palamós, Casa del Mar
Assistents	Assisteixen 22 persones, 19 d'elles, dinamitzadores: <u>De l'àmbit de les Entitats de la societat civil:</u> Arcadi Moradell (Associació Cala Margarida), Gemma Font (Amics de les Illes Formigues), Quim Esteve (Associació Amics del Museu de la Pesca). <u>De l'àmbit de les administracions públiques:</u> Lluís Puig (Alcalde de Palamós), Noemí Pineda (DG de Polítiques Ambientals i Medi Natural, SSTT a Girona), Josep Maria Dacosta (DG de de Política Marítima i Pesca Sostenible, SSTT a Girona) i Marc Marí (Diputació de Girona). <u>De l'àmbit de l'Economia blava:</u> Carles Martínez i Rafel Garcia (Confraria de Pescadors de Palamós), Llibori Martinez (IFSUA), Olga Recuero (Club de Vela Calella), Antoni Campos (DIVE Center Palamós), Marc Martin (Escola de piragüisme de Palamós – KayakPalamós), Mercè Palat i Arnau Martin (Port Marina Palamós), Jesús Gómez (Skaphos) i Mireia Esteve (Grup d'Acció Local Pesquera Costa Brava). <u>De l'àmbit de la Comunitat científica:</u> Carolina Marti (Universitat de Girona) i Bernat Hereu (Universitat de Barcelona). Per part de <u>l'organització</u>, participen: Miquel Martí, Secretari de la Taula i Xavier Carbonell i Mar Fàbregas, assistència tècnica a la Secretaria de la Taula.
Estructura resum	0. L'informe de sostenibilitat1. Principals implicacions de la reunió amb els Directors Generals.2. Informació sobre l'estat d'avanç dels estudis.3. Proposta d'accions de la Taula pel 2024.4. Organització de l'esdeveniment de cohesió de la Taula.5. Precs i preguntes. Anar directament a les conclusions operatives

A continuació, el resum de cada punt:

0. Benvinguda i presentació de la sessió. L'estudi de sostenibilitat

Pren paraula el Secretari de la Taula, **Miquel Martí** per agrair l'assistència i el temps dedicat a aquest projecte per part de tothom. A la seva presentació, recorda la justificació que va portar a l'encàrrec d'un estudi de sostenibilitat de la Taula i la metodologia que es va seguir per elaborar-lo. També confirma que l'estudi està finalitzat, que es va enviar a totes les persones dinamitzadores el dia 21 de novembre i que es presentarà formalment el dia del plenari de la Taula. Quan explica els resultats de l'estudi, fa especial èmfasi en dos aspectes. Per una banda, la constatació de que s'ha de concretar si la Taula és un òrgan més de co-decisió o un òrgan més de co-gestió. Per una altra banda, i conseqüència d'aquesta evolució, la necessitat que es va identificar de **donar cobertura jurídica a la Taula i d'analitzar la possibilitat de disposar de figura jurídica.**

Per això, tal i com es va acordar a la darrera reunió del Consell de dinamitzadors, es va convidar, als dos directors generals implicats en la Taula (DG Política Marítima i Pesca Sostenible, i DG de Polítiques ambientals i Medi Natural) a mantenir una reunió amb la secretaria per tal de valorar els resultats de l'estudi, especialment en relació a la co-gestió i a la cobertura jurídica de la Taula.

Hi ha altres derivades de l'estudi de sostenibilitat que també es traduiran en accions al llarg dels propers anys, com ara la modificació del reglament intern de la Taula per tal de millorar el funcionament, o un major esforç en la visibilització de la Taula i els resultats que es van assolint.

1. Principals implicacions de la reunió amb els Directors Generals.

La reunió amb els dos directors generals es va celebrar el dia 28 de juliol de 2023, a Palamós. Per part de la Secretaria, es presenten les principals conclusions de la reunió:

- a) Dues opcions per donar cobertura jurídica a la Taula:
 - Resolució del Consell Català de cogestió marítima
 - Ordre del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, iniciant el procediment d'elaboració d'un pla d'ordenació dels usos a l'espai natura Litoral del Baix Empordà.
- b) Encarregar, a principis de l'any 2024, la realització de l'estudi de zonificació proposat per l'àmbit de la comunitat científica.
- c) Creació, una vegada es disposi de l'estudi de zonificació, d'un grup de treball tècnic per col·laborar en la elaboració d'un pla de gestió o d'ordenació dels usos.
- d) Implementació d'un procés participatiu amb la Taula per tal de contrastar el pla de gestió o d'ordenació dels usos.

També s'aprofita per fer un breu retorn de les reunions per àmbits, destacant les principals conclusions però informant que, amb el resum d'aquesta sessió, s'adjuntaran els resums de les dels àmbits (annex 1).

Les principals aportacions en aquest punt, han estat:

- **Explorar una figura jurídica pròpia seria més que interessant**, ja que ens permetria tenir una certa autonomia a l'hora d'anar assolint projectes propis. En aquest sentit, s'explica que a la reunió de l'administració local també es va dir que, si es volen iniciar projectes conjunts, s'ha de veure de quina manera es poden fer aportacions econòmiques a una entitat comuna.
- Respecte a la cobertura jurídica, **es planteja que les dues opcions podrien ser complementàries en comptes d'alternatives**. Es podria crear la Taula de la manera que fos més ràpida i després rebre el mandat d'elaborar el pla d'ordenació d'usos o de gestió de l'espai.
- En tot cas, al llarg de l'any 2024 s'inclourà **una acció per estudiar (a nivell jurídic i econòmic) el full de ruta per tenir una figura jurídica**. També sembla que tothom està d'acord en que la Taula no pot perdre l'ADN propi, que la defineix des dels seus inicis, com espai de participació i debat amb caràcter flexible.

2. Informació sobre l'estat d'avanç dels estudis.

Bernat Hereu, de la Universitat de Barcelona, explica en detall l'estudi que s'ha portat a terme derivat dels debats del Grup de Treball sobre els Concursos de Pesca Subaquàtica i **un primer avanç dels resultats, a l'espera que l'estudi tingui el vist i plau definitiu de l'òrgan contractant** (la DG de Política Marítima i Pesca sostenible).

A l'anterior reunió del Consell, celebrada al més de juny, s'havien presentat els continguts i metodologia, però es va considerar adient explicar amb més en detall la tasca que s'ha fet (censos visuals, transectes consecutius, caracterització d'hàbitats, així com les espècies objecte de l'estudi) i els principals resultats assolits. L'estudi posa xifres a les poblacions de peixos i les compara amb altres espais naturals de Catalunya on fan seguiment i amb la mateixa metodologia. Es va aprofitar per respondre als dubtes que anaven sorgint al llarg de la presentació:

- Si s'ha tingut en compte que algunes espècies han anat disminuint o s'han pogut extingir degut al canvi climàtic. Es respon positivament, que sí que el canvi climàtic és una de les variables a l'hora d'interpretar la menor o major abundància d'una espècie però que, en aquest estudi, el que es fa és comparar amb altres zones de Catalunya on hi ha diferents graus de protecció davant l'activitat pesquera.
- Es pregunta també per la selecció d'espècies objecte del cens de peixos. En aquest sentit, es contesta que s'han mirat les espècies vulnerables a la pesca, que serien les que són d'interès pesquer (tant per la pesca professional com recreativa). Dins d'aquestes espècies n'hi ha amb diferent nivell de vulnerabilitat.
- Si al fer la comparació amb altres zones, com ara el cas dels Parcs Naturals de Cap de Creus o de Montgrí, plantegen si no tindria a veure la superfície de l'espai marí. Es contesta que la metodologia està estandarditzada i que no té a veure la superfície ja que es tracta de valors relatius a parcel·les de la mateixa mida.
- Si les raons de les diferències de resultats al comparar amb un Espai Natural Protegit no es poden deure a que pel fet de protegir aquests espais està provocant que hi hagi més

pressió pesquera en aquesta zona del Litoral del Baix Empordà. Es respon que seria un tema a introduir al debat sobre els resultats, ja que efectivament als espais naturals protegits, en funció del grau de limitació de les activitats, hi ha menys pressió pesquera. Per una altra banda, aquests espais protegits actuen de reservori i és on es poden trobar peixos de major mida.

- Si els peixos es desplacen de les zones menys protegides a les més protegides. Es contesta que només es dona aquesta situació quan es tracta de predadors, que van on hi ha més peix, però no en el cas de la resta de peixos que, per contra, sí que es desplacen de les zones protegides a les altres.
- Si els resultats serviran per valorar si els concursos de pesca subaquàtica poden ser significatius a l'hora de tenir més o menys abundància de les espècies objecte d'aquest estudi. En relació a això, es planteja que això serà el tema que es tractarà quan es presenti l'estudi al Grup de treball sobre els concursos de pesca subaquàtica. En tot cas, sí que hi ha una correlació entre major abundància de peixos i menys pesca submarina.
- Si no influeix també el fet que a l'entorn dels Espais naturals protegits (PN Cap de Creus, p.ex.) hi ha menys població que a l'entorn del Litoral del Baix Empordà. Es contesta que efectivament, les raons que poden justificar els resultats són variades.

Una vegada es disposi del vist i plau de la Direcció General de Política Marítima i Pesca Sostenible i es pugui fer la presentació de resultats a tots els membres de la Taula i, en concret, als integrants del GT de concursos de pesca subaquàtica, es proposa que **seria important que es fes difusió dels resultats de l'estudi**, per tal de conèixer la pressió que s'està fent sobre el mar, com a eina de sensibilització. En aquest sentit, es planteja que s'hauria de fer **en un format amable, més divulgatiu i fàcil per arribar a la ciutadania**.

L'estudi de seguiment de la biodiversitat en l'àmbit de l'espai N2000 Litoral del Baix Empordà, ja s'ha avançat i es presentarà a principis de l'any 2024.

3. Proposta d'accions de la Taula pel 2024.

Des de la Secretaria de la Taula, es presenta una proposta inicial d'accions que podrien formar part del proper pla d'accions de la Taula (que podria ser de 2024-25) que s'adjunta, amb els canvis derivats de la Sessió, en l'annex 2. El Pla s'estructuraria de la mateixa manera que l'anterior, en 6 línies de treball. A continuació surten les aportacions que es van fer dins d'algunes de les línies.

a) *Diagnosi ecològica, econòmica i social de l'àmbit*

- Per part de la comunitat científica s'explica en detall la metodologia a seguir per fer **l'estudi de zonificació**, remarcant que es tracta d'una proposta que estan acabant de preparar però que **comportaria molta feina, temps i recursos**. En relació a aquesta acció, es fan els següents suggeriments i aportacions:
 - o Disposar de la millor informació disponible, requerirà de que tots els actors aportin la informació necessària. En aquest sentit, s'insta a tots els membres de la Taula a fer-ho per tal que l'estudi surti un mapa real de la pressió existent i es puguin adoptar mesures.

- Tenir en compte que aquest estudi haurà d'establir uns criteris inicials i, amb uns algoritmes, va fent diferents propostes d'ordenació dels usos fins que arriba a la que seria la millor opció en funció dels criteris inicials, que pot incloure també unes prioritats d'usos en espais concrets. Això vol dir que un estudi com aquest no comporta la prohibició de cap activitat sinó una zonificació que indiqui les prioritats en cada zona, responent amb això una de les preocupacions dels pescadors d'arts menors.
 - S'ha de comptar amb altres estudis que s'han fet anteriorment, entre altres, d'una proposta de pla de gestió que es va fer fa uns anys des de la confraria de pescadors.
- Sobre la jornada de valors del Litoral del Baix Empordà, es proposa que aquesta acció serveixi per **fer difusió dels resultats dels estudis en un format divulgatiu.**

b) Ordenació de l'espai marí

- Hi ha dues propostes que es deriven de les aportacions que els pescadors d'arts menors van fer el dia de la reunió de l'àmbit de l'economia blava i de la carta que la Confraria de pescadors va remetre a tots els dinamitzadors de forma prèvia a aquesta reunió (s'adjunta com annex 3). En relació a aquesta **proposta dels pescadors artesanals**, es fan les següents aportacions i suggeriments:
- Per una banda, se'ls encoratja a: 1) Redactar una relació o informe sobre quins són els efectes concrets i aportar dades: caladors en què no poden pescar, calendari afectat, nombre d'embarcacions interessades, etc. 2) Quantificar econòmicament aquest lucre cessant i com es distribuïria entre els pescadors o les barques afectades.
 - Tothom està d'acord en que s'ha de veure com es pot solucionar aquesta situació.
 - Es planteja que la Taula pugui fer una interlocució amb els Ajuntaments per tal d'analitzar la proposta. En tot cas, això no treu que, si els pescadors prefereixen tractar el tema directament amb els Ajuntaments, poden fer-lo, però **la Taula es compromet a incloure aquest tema com un dels prioritaris per aquest any.**
 - També s'insisteix en la idea de que l'estudi de zonificació justament és per establir les prioritats d'usos en indrets concrets i un dels resultats pot fer que s'hagi de replantejar la ubicació d'alguns camps de boies per deixar que es pugui pescar.
 - Aquesta proposta dels pescadors també enllaça amb la necessitat de parlar de la dimensió dels camps de boies, que és precisament un dels temes que es proposa que es parlin en el marc del grup de treball tècnic.
 - En tot cas, a partir d'aquesta proposta inicial d'accions, s'analitzaran quines son factibles per tal de construir un pla d'accions que sigui realista.

c) Bones pràctiques, formació i sensibilització

- Sobre la primera acció proposada, restem a l'espera de conèixer els resultats d'un estudi que es va iniciar de forma paral·lela a aquesta acció per part de la DG de Política Marítima i Pesca Sostenible, i veure si encaixa amb el treball que s'havia començat per part d'un dels dinamitzadors, Marc Martin.

- Respecte a l'acció sobre el material biodegradable en l'activitat pesquera, es manifesta l'interès, però sent conscients del repte econòmic i de recerca que suposa.

d) Comunicació

- No es planteja cap suggeriment ni comentari.

e) Seguiment del medi marí

- No es planteja cap suggeriment ni comentari

f) Secretaria i dinamització de la Taula

- Mireia Esteve, del GALP Costa Brava, explica en detall el **projecte Life eCOadapt50** (s'adjunta el power point com annex 4). En relació al projecte es fan les següents aportacions:

- o Respecte a qui està cridat a participar i a presentar projectes, s'explica que s'han identificat fins ara uns actors però que faltaven. Per posar un exemple, s'hauria de veure qui pot participar de la Universitat de Girona, que a més, és sòcia del GALP.
- o Respecte a la tipologia de projectes, s'explica que haurien de ser accions d'adaptació al canvi climàtic relacionades amb el sector pesca i el sector turístic.
- o També es fa una pregunta sobre la possibilitat de que una acció de la Taula es pugui desenvolupar a través d'aquest projecte Life. Es respon que el dia 20 de desembre es coneixeran una mica més les prioritats però que, a priori, sí que podria entrar, sempre que sigui d'adaptació al canvi climàtic. En tot cas, la Taula no podria ser la entitat sol·licitant, ja que no te NIF.
- o També es pregunta com es fa la crida per presentar propostes i la resposta és que, de moment, és una crida informal, com la que es fa ara. Si alguna entitat membre de la Taula té alguna idea per desenvolupar en el marc d'aquest projecte Life, s'hauria de posar en contacte amb el GALP Costa Brava.
- o Per part de la Secretaria de la Taula, es recorda que l'àmbit del Litoral del Baix Empordà va participar, l'any 2020 al projecte Interreg MPA- Engage, i es va elaborar conjuntament un llistat de mesures d'adaptació al canvi climàtic (s'adjunta com annex 5).

4. Organització de l'esdeveniment de cohesió de la Taula.

Des de la Secretaria, s'explica breument en què consisteix l'activitat (passeig marítim a bord de la goleta Aräm) i **es demana als dinamitzadors que reservin el dissabte 20 de gener de 2024 a les seves agendes**. Oportunament es confirmarà la data i el programa.

5. Altres temes.

Mireia Esteve, del GALP, va recordar que la convocatòria d'ajuts GALP 2024 s'obrirà en breu i finalitzarà el 31 de gener de 2024. També va explicar que, a l'hora d'adjudicar projectes, es donen uns punts pel fet de pertànyer a la Taula.

6. Conclusions operatives

S'agrupen aquí les conclusions que considerem es desprenen dels debats fets al llarg de la sessió:

- Afegir una **acció per analitzar, jurídica i econòmicament, el full de ruta per tenir una figura jurídica pròpia** (quina seria la més adient, si s'ha de crear una de nova o aprofitar una existent, quina seria la finalitat, com es finançaria,...).
- Sol·licitar, al Departament d'Acció Climàtica, Agenda Rural i Alimentació, **que doni cobertura jurídica a la Taula de la manera que vegi més ràpida**. Si fos a través del Consell Català de Cogestió Marítima, demanar que ho inclogui dins l'ordre del dia del proper Ple.
- Una vegada es disposi de l'estudi del cens de peixos i del de seguiment de la biodiversitat, la Taula podria **fer alguna acció de difusió dels resultats, en format amable, divulgatiu i fàcil** per arribar a la ciutadania.
- Es recolza de nou la realització de l'estudi de zonificació de l'espai proposat per la Comunitat científica i **s'insta a l'administració responsable que el doti de pressupost suficient per poder-lo realitzar al llarg de l'any 2024**.
- **Convocar, quan abans, el grup de treball tècnic de pràctiques en fondeig i incloure, com a punt de l'ordre del dia, la proposta dels pescadors d'arts menors**. En cas que es vegi que aquest tema requereix que el grup sigui més ampli, es convidarà, als membres de la Taula, a crear un nou grup. **Els pescadors d'arts menors s'haurien de reunir prèviament** per intentar aclarir quins son els efectes concrets sobre la seva activitat dels camps de boies, així com per quantificar econòmicament el lucre cessant.
- Demanar, a la DG de Política Marítima i Pesca Sostenible, **els resultats de l'estudi sobre la nàutica** per tal de veure si encaixa amb les dades que estava recollint Marc Martín, en el marc de l'acció de la Taula.
- **Reduir el nombre d'accions del pla d'acció per tal que es vegi un pla realista i viable**. Per poder-lo fer, s'enviarà una nova versió d'aquest pla d'acció a tots els dinamitzadors, per tal que indiquin el grau d'importància que li donen a cadascuna de les accions.
- Es fa una crida, a tots els membres de la Taula per tal que, si tenen **propostes concretes, de tipus demostratiu, d'adaptació al canvi climàtic, dins dels àmbits de la pesca i el turisme, es posin en contacte amb el GALP Costa Brava**, per veure si poden tenir cabuda dins del projecte Life eCOadapt50.

Palamós, 28 de novembre de 2023

S'adjunten els següents annexes:

- **Annex 1.** Resums de les sessions per àmbits 2023.
- **Annex 2.** Proposta inicial d'accions pel nou pla biennal 2024-25.
- **Annex 3.** Proposta de la Confraria de Pescadors de Palamós.
- **Annex 4.** Presentació power point realitzada per Mireia Esteve, sobre el projecte Life eCOadapt50.
- **Annex 5.** Llistat de mesures d'adaptació al canvi climàtic resultat del projecte Interreg-MPA Engage al Litoral del Baix Empordà.